

SPF, final 2023

1. På vilket decennium grundades Rundradion, alltså YLE?
2. Vad hette det yngsta barnet i den sjungande familjen von Trapp, från *The Sound of Music*?
3. På NATO:s logo står det också OTAN. Varför?
4. Vilken salva, som ursprungligen var ett enskilt varumärke, framställdes första gången i USA i början av 1870-talet?
5. Vad heter Johann Wolfgang von Goethes berömda verk som publicerades 1774, som man ansåg att ökade på antalet självmord, speciellt bland unga män?
6. Vilket ord som är känt som en slags trollformel nämns första gången omkring år 200 före Kristus av den romerske författaren Quintus Serenus Sammonicus?
7. I vilken huvudstad finns det berömda konstmuseet Museo Reina Sofía?
8. Vad heter den världsberömda knappt 60 kvadratkilometer stora ön, som ligger mellan Hudsonfloden och East River?
9. Vilken norrman som levde 1887–1945 är så till vida speciell, att hans efternamn har blivit ett etablerat ord som finns exempelvis i Svenska akademiens ordlista?
10. Vad var namnet på den pseudonym som skrev ungdomsböckerna om Kitty Drew och Mary och Lou?
11. I vilken dramafilm som hade premiär 1977 spelade John Travolta huvudrollen som Tony Manero?
12. Under vilket namn var musikartisten Tim Bergling mera känd?
13. Mellan vilka två hav ligger Suezkanalen?
14. Vilka tre ord anses vara retorikens tre grundläggande medel för att övertyga (orden börjar på E, L och P)?
15. Vilken amerikansk delstat har gett namn åt en världsberömd behandlingsform där man försöker bota alkoholism?
16. Med vilken stad förknippas den kända sången *O sole mio*?
17. Hur många år fyller Fazers Domino-kex i år?
18. Vad är en Borsalino?
19. I vilken film säger huvudrollsinnehavaren "My mama always said 'Life was like a box of chocolates. You never know what you gonna get'"?
20. Vilken musiker hette Reginald Kenneth Dwight när han föddes 1947 – men han är betydligt mer känd med ett annat namn?
21. Vad heter barnbokserien som skapades på 1970-talet av Annette Tison och Talus Taylor? Tips: Huvudkaraktären och hans fru har sju barn, varav (åtminstone i den svenska versionen) en är stark, en är flink, en är skön, en är fin, medan de tre andra förknippas med djur, sång och böcker?
22. Vilken konstnär ihågkoms för sin bok *Ett hem från 1899* – bokens bilder skildrar hans hem i Sundborn?
23. Vad heter racketsporten med ursprung i Latinamerika och Spanien som ökat i popularitet i Finland väldigt mycket under de senaste åren?
24. Han hette egentligen Touko Laaksonen och levde 1920–1991, men med vilket artistnamn igenkänns han betydligt bättre, även internationellt?

25. Vigdis Finnbogadóttir var den första kvinnliga presidenten som valts i demokratiska val, men i vilket land var en kvinna med förnamnen Isabel Martinez den allra första kvinnliga presidenten – året var 1974?
26. Om du har produkter tillverkade av österrikiska Piatnik i din hand, ja vad sitter du då med?
27. Vilken känd låt från 1980 börjar med orden "I don't wanna talk, about things we've gone through"?
28. Från vilket land kom mannen som skapade Rubiks kub år 1974?
29. Vilken är Mexikos nationalblomma, som fått sitt namn efter en svensk botanist?
30. I vilken finländsk universitetsstad med drygt 70 000 invånare utspelar sig en stor del av den finska TV-deckaren Sorjonen?
31. Vad kallas sångens, musikens och skaldekonstens gudinnor inom den grekiska mytologin, bland andra Euterpe, Kalliope och Erato?
32. Vilken röd eller lila färg har fått sitt namn efter en stad med samma namn i norra Italien där ett berömt slag utkämpades i juni 1859?
33. Vilka slags växter finns ofta på den franske konstnären Claude Monets berömda målningar?
34. Vad heter bonden i Johan Ludvig Runebergs dikt som börjar med orden "Högt bland Saarijärvis moar"?
35. Vad förbjuder det femte budordet dig från att göra – enligt luthersk och katolsk tradition?
36. Med vilken händelse förknippas uttrycket "Örnen har landat", eller som det egentligen skrevs: "the Eagle has landed"?
37. Vilka fotbollsklubbar möter varandra i derbymatchen Old Firm?
38. Vad hette den lydiske kungen på 500-talet före Kristus? Tips: hans namn har gett upphov till en synonym för en rik person.
39. Vad är det från franskan inlånade namnet på det sammetsliknande tyget som var väldigt populärt på 1970-talet, inte sällan inhandlat på den tidens populära svenska klädföretag Mah-Jong?
40. Vad heter bergskedjan som sträcker sig bland annat över Rumänien, Slovakien, Ukraina och Polen, och vars högsta topp Gerlachovsky Stit når upp till 2 655 meter över havsytan?

Svaren:

1. 1920-talet (1926)
2. Gretl
3. Det är den franskspråkiga förkortningen
4. Vaselin
5. Den unge Werthers lidanden (Die Leiden des jungen Werthers)
6. Abracadabra / Abrakadabra
7. Madrid
8. Manhattan
9. Vidkun Quisling
10. Carolyn Keene
11. Saturday Night Fever

12. Avicii
13. Medelhavet och Röda havet
14. Ethos, logos, pathos
15. Minnesota
16. Neapel
17. 70 år
18. Hatt
19. Forrest Gump
20. Elton John
21. Barbapapa
22. Carl Larsson
23. Padel
24. Tom of Finland
25. Argentina (Peron)
26. Kort eller spel/pussel
27. The Winner Takes It All, av Abba
28. Ungern
29. Dahlia
30. Villmanstrand
31. Muser, musa
32. Magenta
33. Näckrosor
34. Paavo
35. (Du skall inte) dräpa
36. När månlandaren tog mark 20 juli 1969 skrev Neil Armstrong bl.a. så här till kontrollstationen på jorden
37. Celtic FC och Glasgow Rangers
38. Krösus
39. Velour
40. Karpaterna